

Langå Boghandel

- to be or not to be a boghandler?

Tekst & fotos: Jens Clausager, Boghandlerforeningen

En rigtig julekrønike handler om de rigtige gode gamle dage, om snevejr, hestetrukne julekaner, om julesne eller julesmåkager, om julebøger eller godt julesalg. Helst også om et krybbespil, en julemand og lidt om romantik.

Men det gør denne julehistorie slet ikke - ja, den foregår slet ikke i de gode gamle dage, og ikke i december men i maj og det hele handler slet ikke om julen.

Mens sneen fæg omkring Boghandlerforeningen på voldene på Christianshavn, var det en hændelse fra maj, der gav inspiration til denne lille julekrønike. Den handler nok mere om boghandel end om julen og de gode gamle dage. Men en sammenhæng med sneen - ja, den er der godt nok, men den tålmodige læser må vente næsten indtil slutningen, inden sammenhængen fremkommer.

Det hele begyndte nemlig tilbage i maj ...

Jacob Ullerichs - en yngre faglærer fra Handelsfagskolen i Odder - er på uddannelse i dansk boghandel. Han har ønsket at supplere sin merkantile baggrund med lidt mere boghandlerkendskab for at få mere brancheviden til funktionen som ledende lærer for boghandleruddannelsen på Handelsfagskolen i Odder.

Boghandlerforeningen har tilrettelagt en lille uges studiebesøg i branchen. Hos Boghandlerforeningen, Forlæggerforeningen, hos DBK og NBC og en række større og mindre boglader i hovedstadsområdet. Også Arnold Busck og Indeks Retail med deres kædefunktioner er indgået. Nu mangler blot en rundtur i det jyske.

Boghandler Lene Kørnov, Bjerringbro, fra foreningens uddannelsesudvalg har planlagt et 2-dages boghandlerbesøg, og jeg har fornøjelsen at være med den første dag, som dækker Bjerringbro, Randers, Langå og Hadsten. Næste dag gælder det Århus, Brabrand og Skanderborg. Men alle de andre byer gemmer vi til en anden god gang - nu handler det om Langå.

Selv med min egen sydjyske baggrund må jeg erkende, at kendskabet til Langå er lidt begrænset: Et par gange gennem byen i bil, utallige togskift på Langå Station og ikke meget andet.

At der så ligger en boghandel, kunne jeg faktisk ikke huske, men den står godt nok i Boghandlerhåndbogen. Selv i udgaven fra 2006.

I sin introduktion havde Lene Kørnov om morgenen fortalt Jacob Ullerichs og mig lidt om dagens program: herunder, at det måske ikke var den mest *typiske* boghandel, som vi skulle besøge i Langå. Og en boghandel var måske heller ikke det, som man først ville forvente at finde i en stationsby i Østjylland med 2.795 indbyggere.

Men der lå den godt nok - med en lang, flot facade med store udstillingsvinduer på Bredgade midt i Langå.

Men hvad er nu det? Er der ikke legetøj i gadekurvene? Og porcelæn og isenkramvarer i det ene vindue... Og vine i gavekartoner i det andet? Og et posthusskilt? Og der er godt nok slet ikke en eneste bog i vinduerne? Men **boghandel** står der dog med store bogstaver på facaden!

Lidt fakta om Langå:

Langå eller Langaa er en stationsby i Østjylland med 2.795 indbyggere (2010), beliggende i Randers Kommune i Region Midtjylland. Langå ligger ved jernbanestrækningen mellem Århus og Randers og er udgangspunkt for jernbanen mod Viborg-Skive-Struer. Jernbanen kom til Langå i 1862. Stationen er anlagt ca. 1 kilometer fra den oprindelige landsby, og der opstod hurtigt en særskilt by omkring stationen. I løbet af 1900-tallet voksede stationsbyen sammen med den oprindelige landsby. Langå var indtil 2007 hovedsædet for Kommunen, men med Kommunalreformen i 2007 blev den indlemmet i Randers Kommune.

Langå Boghandel en solskinsdag i maj 2010 - selvom det er måske ikke lige er bøger, der præger facaden

- *Velkommen i Langå Boghandel*, lyder det hjerteligt fra boghandler **Martin Bay Nielsen**, der smilende tager imod os stående i en del af forretningslokalet, der mest af alt minder mere om en velassorteret isenkrammer end en boghandel. Lidt mere forstående ser vi på uniforms-skjorten, hvor der står **Langå Bog & Isenkram**.

Langå Bog & Isenkram

Velkommen på Posthuset

Når blikket så glider videre ned forbi bogafdelingen, fanger øjet så noget, der nærmest ligner et posthus. Og det er det faktisk også. Langå Posthus ligger nemlig i den ene ende af Langå Boghandel. Og det er bogladens personale, der betjener posthuset, som har daglig åbningstid fra kl. 13-17 og lørdage fra 9-12.

Historien er igen den samme. Langå Postkontor skulle lukke som selvstændigt posthus. Og ved lidt omflytning i bogladen blev der plads nede i bunden af butikken til et lille selvstændigt posthus. - Og det er vi også rigtig glade for. Det trækker folk til bogladen, og så er det jo også dejligt let for os selv, når vi skal sende vore mange pakker, fortæller Martin

- Ja, jeg kan godt se, at det kræver en forklaring, griner Martin. - Men for nogle år siden lukkede Langås sidste isenkrammer, og så kom vores kunder jo og spurgte, hvor de så skulle finde gaver til dem, som ikke ønskede sig bøger.

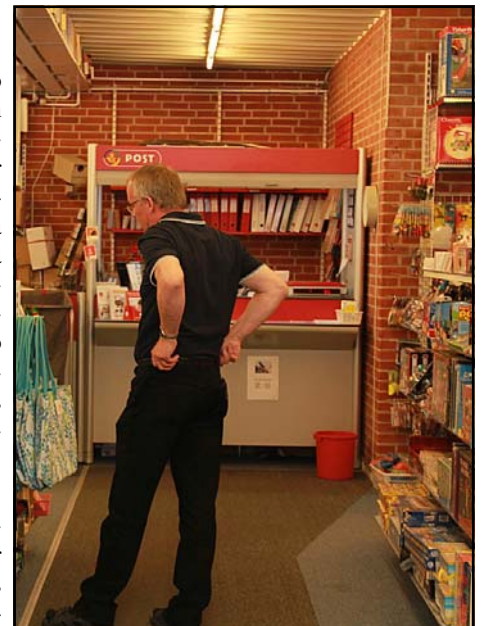
- Og så overvejede vi det lidt, altså at supplere med lidt finere gaveartikler. Men producenterne ville jo ikke sælge varerne til en boghandler, så jeg måtte melde mig ind i en indkøbsforening. Tilbage i byen var der faktisk jo kun Brugsen, der solgte vin - og det var måske ikke lige den type vingave, som kunderne ville give - og så blev vi Kjør & Sommerfeldt forhandlere, fortæller Martin, som forklaring på de mange vinflasker i gavekartoner og trækasser, der også er plads til i butikken.

Vi kigger os lidt forsigtigt omkring. Er det overhovedet en boghandel?

- Vend jer blot om, siger Martin, - vi har skam bøger endnu. Og ganske rigtigt. Den ene halvdel af forretningen er skam en rigtig boghandel med et bredt sortiment af både børnebøger, fagbøger og skønlitteratur. Naturligvis tilpasset vores kundeunderlag og størrelse.

Og posthuset er jo også i sig selv en indtægt. En af bogladens ansatte er den ansvarlige 'postmester', der også har fået lidt ekstra uddannelse i postrutiner, regler og bestemmelser. men vi kan jo selvfølgelig alle sammen aflaste lidt, hvis der er travlt på posthuset.

- Og nogle af posthusets funktioner passer jo også godt til vores varegrupper, papir, kufferter mv. Så der er skam også en fornuftig sammenhæng her, kommer det lidt underfundigt fra Martin. Og vi gætter nok ikke helt forkert, når vi ikke tror, det er helt tilfældigt, at posthuset ligger i bunden af forretningen. Selvfølgelig er det også mest praktisk for Post Danmarks levering og afhentning af pakker mv., men det betyder jo altså også, at postkunderne skal igennem hele butikken, både ind og ud.

Det lille posthus ligger bagest i Langå Boghandel

Det lille posthus ligger bagest i Langå Boghandel

Jacob Ullerichs og Lene Kørnov foran bogafdelingen i Langå Boghandel i samtale med Martin Bay Nielsen.

Det handler meget om markedsføring ...

Det at drive boghandel i en lille stationsby handler meget om markedsføring, siger Martin.

- Vi skal være synlige i lokalsamfundet, og vi skal bruge nye og anderledes metoder for at fortælle, at vi er her, understreger han. Martin Bay Nielsen fortæller om, hvordan et samarbejde med en række andre butikker om den ugentlige annoncering i Ugeavisen blev udnyttet, således, at Ugeavisen nu producerer en ugentlig plakat, som de sørger for bliver opsat i de forskellige forretninger i området. - Så nu kan du stå henne i slagterforretningen og se Boghandelens tilbud Og vice versa. Et eksempel på den ugentlige plakat ses på næste side.

Markedsføringen finder også sted på andre måder.

F.eks. var Langå Boghandel med til at oprette en hjemmeside, hvor områdets foreninger gratis kan lægge oplysninger om deres arrangementer mv. på nettet.

Og når man slår op på *eventsite.dk*, som hjemmesiden hedder, er det første man støder på en annonce fra 'Bog og Kram.dk' - en internetforretning, der drives af ja, gæt engang - naturligvis: Langå Boghandel.

6 stærke butikker i Langå

<p>blikfang optik</p> <p>5 års jubiiii...Læum 5 fantastiske tilbud</p> <p>Vi har et stort udvalg i kvalitets el-cyklar. Vi har flere democykler klar til afprøvelse.</p> <p>På gensyn til præster på Karvangervej 1 - 8870 Langå.</p>	<p>Langå Fjern Vision</p> <p>Konsumvej 1 8870 Langå Tel: 56 46 10 10</p>
<p>Ballerina sko</p> <p>til påskeferien kun 299,-</p> <p>Philippine Blom Original Fandemål, Hvidt, Mørkeblåt, Guldt, Østerrigsk - Østerrigsk</p> <p>Åbningstider: Onsdag - Fredag kl. 10.00-17.30 1. lørdag i indviklet kl. 11-13 eller efter aftale.</p>	<p>EVENTSITE.DK - dit lokale mediested</p> <p>USST og Rosendal 15 stk. For 99,-</p> <p>Førhåndsbestil 10 stk. For 99,-</p> <p>FRIT VALG KUN 50,-</p> <p>WIKS TIPS og LOTTO</p> <p>Langå Bog & Isenkram København, København Tel: 56 46 10 10</p>
<p>TYKSTEGSFILET 160,00</p> <p>Rikryddermand, 110 g, 4 stk.</p> <p>REVELSBEIN 75,00</p> <p>Amerikanske Vejret til kuglegrødt, 10 stk. 100g</p> <p>SCHNITZEL 69,00</p> <p>marineret 4 stk. 100g</p> <p>Forberedelse for op til 200 personer</p> <p>Bredvides Slagter</p>	<p>TORVEDAG</p> <p>lørdag den 29. maj kl. 11.00-14.00</p> <p>Ger en god handel på Torvet i Langå</p> <p>Shorts 80 Sommer Fahurts 50</p> <p>Nº7</p> <p>egenl. tilbehør 8870 Langå</p>

Hvad med alle bøgerne oppe under loftet?

Lige med et får jeg øje på en nogle lange hylder helt oppe under loftet. Mange hylder med mange bøger. Det ligner umiskendeligt lettere brugte bøger. Sig mig engang, driver I også antikvariat?

- Ja, det var ellers ikke meningen, men en dag blev jeg kontaktet af nogle af folkene fra en af Langås genbrugsforretninger. Du ved, Røde Kors og Folkekirkens Nødhjælp. De får indleveret langt, langt flere bøger end de kan sælge.

- Hvad stiller vi op med sådanne bøger - vi kan jo ikke nænne at smide dem ud, spurgte genbrugsmanden. - Og efter den diskussion indgik vi så en aftale. Genbrugsforretningen kørte alle bøgerne her ned i bogladen. Vi betalte 5 kr. pr bog, som vi mente var salgbare, og resten kørte vi ud til forbrændingen.

- Sådant. Og så oprettede vi en ny hjemmeside: *antikbog.dk*. Og gik i gang. Efter et stykke tid havde vi fået lagt en del af bøgerne ind på hjemmesiden, og vi begyndte langsomt at sælge af dem. En hel del går til udlandet, især Norge og Sverige, og ellers typisk til folk, som er på jagt efter en bestemt bog, som ikke længere findes i handlen. Og det hænder også i dag, at vi køber en bog eller to, eller sågar en hel bogsamling.

- Og det er en helt risikofri forretning. Lageret er ikke den store investering, og alle funktionerne har vi jo i forvejen i huset, inkl. post- huset. Køberne betaler forud pr. bankoverførsel eller Dankort, og vi kan passe det hele indimellem, når der er i ophold i kunde-strømmen i forretningen. Vores elev syntes, at det kunne være spændende, hvis vi også kunne sælge andre varer på nettet.

Så kom *BogogKram.dk*, hvor vi sælger hele forretningens sortiment på nettet - og altså også bøger. Og en dag skifter vi nok også navnet Langå Boghandel ud med Bog og Kram. Vi har skam allerede registreret navnet, smiler Martin.

Over en kop kaffe begynder vi så småt at kunne fordøje alle indtrykkene. Er det virkelig rigtigt? Løber det rundt? Og det betyder han virkelig, ham den troværdige boghandler i Langå. - Vi er 5 personer i forretningen, så det er ikke så helt ringe, lyder det på midtjysk.

Martin viser hjemmeside logoet. Den hvide baggrund på fotoet skyldes, at vi står foran atelier'et, som anvendes til fotostudie til bl.a. pasfotos.

- Og så glemte vi helt Tips og Lotto området ...

Et kig ned igennem fra Isenkram til Posten i baggrunden. Længst til højre anes bogafdelingen.

Men I skal altså lige se det nyeste skud på stammen ... Tør I? Og så fører Martin os ud igennem bagdøren. Der, hvor posten kommer ind og ud med alle pakkerne.

Lidt forlegen og med det skæve smil, som vi er begyndt at genkende, åbner han en garageport og fortæller:

- Ja, *den her* kom godt nok til i vinters. Sne-traktoren, altså ...

- Da det lige pludselig begyndte at sne, kom nogle af vore trofaste kunder, beboere i nogle pensionistboliger ikke så langt herfra. De klagede over, at de havde svært ved at klare snemasserne, og - kommunen klarede det jo ikke. Hvad skulle de dog gøre? Det var *vi* jo nødt til at gøre noget ved ... Og så købte vi denne her, fortæller Martin Bay Nielsen.

Bag porten gemmer der sig en stor **havetraktor med sneplov**. Martin allierede sig dengang med en efterlønner, og sådan fik han iværksat den seneste aktivitet i Langå Boghandel eller Bog og Kram. Og den var der god brug for i Langå i vinteren 2009/2010. Og - kunne man forestille sig - også omkring denne jul.

Og billedet af sne-traktoren i boghandlergaragen i Langå i maj måned var det billede, som kom frem på nethinden. I december-sneen midt på det gamle Christianshavn.

Gad vide om Boghandleren i Langå er i fuld gang med at rydde sne lige nu? Eller er det Postmesteren, Isenkræmmeren eller måske Antikvarboghandleren?

Men en **boghandel** er der altså fortsat i Langå.

Glædelig Jul og Godt Nytår

jcl.

PS. En mail til Boghandleren i Langå i fredags den 12. december afklarede spørgsmålet. Der kom fluks et foto - taget samme dag med traktoren i fuld vigør ...

Sneploven vi fik fremvist i maj 2010 i garagen med tø-salt klar i sækkene

Sneploven i fuld funktion i Langå den 12. december 2010
Foto: Langå Boghandel